# Oświadczenie złożone
# przez senatora Waldemara Witkowskiego
# w dniu 9 września 2024 r.

Oświadczenie skierowane do minister rodziny, pracy i polityki społecznej Agnieszki Dziemianowicz-Bąk

W głębokim poczuciu odpowiedzialności za losy polskich rodzin, a szczególnie dzieci żyjących w skrajnym ubóstwie, zwracam się do ministry rodziny, pracy i polityki społecznej. Jako senator Lewicy reprezentujący Unię Pracy czuję moralny obowiązek podkreślenia roli państwa w ochronie najsłabszych obywateli. To dzieci, których rozwój i przyszłość są fundamentem naszej wspólnej przyszłości, stają się ofiarami niewydolności systemowej, co w konsekwencji ogranicza ich szanse na wyrwanie się z kręgu ubóstwa.

Niedawne raporty, w tym „Raport o biedzie" przygotowany przez Szlachetną Paczkę oraz dokumenty EAPN Polska, wskazują na niepokojący wzrost liczby osób żyjących w skrajnym ubóstwie, szczególnie dzieci i seniorów. Dane z 2023 r. pokazują, że ok. 1 miliona 800 tysięcy Polaków, w tym 400 tysięcy dzieci, żyje w skrajnej biedzie, co prowadzi do dramatycznych codziennych wyborów: między zakupem podstawowych artykułów spożywczych a zakupem leków, między zakupem jedzenia a zakupem ciepła. Wzrost deprywacji materialnej, dotykający szczególnie dzieci niepełnosprawne oraz ich rodziny, wskazuje na systemową niewydolność i brak adekwatnych narzędzi wsparcia.

Raport EAPN Polska z 2022 r. alarmuje o dziesiątkach tysięcy dzieci dotkniętych skrajnym ubóstwem. Brak waloryzacji świadczeń rodzinnych w obliczu dwucyfrowej inflacji doprowadził do dramatycznego spadku ich realnej wartości, co skutkuje ukrytymi cięciami socjalnymi. Realne wsparcie musi uwzględniać nie tylko doraźną pomoc, lecz także długofalowe rozwiązania, które zapewnią dzieciom odpowiednie warunki do rozwoju, dostęp do edukacji i opieki zdrowotnej.

Uniwersalna zasada sprawiedliwości społecznej, wywodząca się z programu Unii Pracy, nakazuje troskę o tych, którzy sami nie są w stanie poradzić sobie w obliczu trudności ekonomicznych. Jako senator Unii Pracy uważam, że państwo musi działać na rzecz zmniejszania nierówności społecznych, walcząc o poprawę sytuacji najbardziej narażonych na wykluczenie społeczne.

Zwracam się z następującymi pytaniami.

1. Jakie działania zamierza podjąć Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej w celu systematycznej waloryzacji świadczeń rodzinnych, tak aby odzwierciedlały one aktualne koszty życia oraz poziom inflacji?
2. Czy ministerstwo planuje rewizję kryteriów dochodowych dla świadczeń rodzinnych, które od lat pozostają zamrożone, co powoduje, że wiele rodzin żyjących w skrajnym ubóstwie nie kwalifikuje się do pomocy, mimo że ich sytuacja materialna jednoznacznie wymaga wsparcia?
3. Jakie kroki zostaną podjęte w celu poprawy efektywności systemu wsparcia dzieci żyjących w skrajnym ubóstwie, w szczególności w zakresie dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej oraz godnych warunków mieszkaniowych?
4. Czy ministerstwo przewiduje opracowanie kompleksowej reformy systemu pomocy społecznej, obejmującej waloryzację świadczeń dla rodzin z dziećmi, ubogich gospodarstw domowych, osób z niepełnosprawnościami oraz seniorów?
5. Jakie są plany ministerstwa dotyczące wsparcia osób wykluczonych społecznie, w tym osób bezdomnych, które nie są objęte odpowiednimi świadczeniami, a których sytuacja obecnie nie jest dostatecznie monitorowana?

Wspieram pozytywne działania obecnego rządu, który w krótkim czasie podejmuje wysiłki mające na celu naprawę zaniedbań poprzednich lat, niemniej jednak konieczne jest wprowadzenie zintegrowanych i długofalowych mechanizmów wsparcia. Jestem przekonany, że system pomocy społecznej musi być bardziej skuteczny, przejrzysty i dostosowany do aktualnych wyzwań gospodarczych, a przede wszystkim powinien chronić najsłabszych obywateli.

Waldemar Witkowski
senator RP
przewodniczący Komisji Edukacji